

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України
Київський національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Державний університет «Житомирська політехніка»
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І НАУЦІ

III Всеукраїнська наукова Інтернет-конференція

26-27 березня 2021 р.

(збірник матеріалів)

Умань
Візаві
2021

УДК (37+008):004.9](06)

С94

Головний редактор: Медведєва М.О., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри інформатики і ІКТ Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Ткачук Г.В., д-р пед. наук, доц., проф. кафедри інформатики і ІКТ;

Жмуд О.В., канд. пед. наук, доц. кафедри інформатики і ІКТ;

Криворучко І.І., викладач-стажист кафедри інформатики і ІКТ;

Ковтанюк М.С., викладач-стажист кафедри інформатики і ІКТ;

Куценко С.Ю., інженер-програміст кафедри інформатики і ІКТ.

Рецензенти:

Вакалюк Т.А., д-р пед. наук, проф., проф. кафедри інженерії програмного забезпечення Державного університету «Житомирська політехніка»;

Почтовюк С.І., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри інформатики і вищої математики та методики навчання математики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського;

Тягай І.М., канд. пед. наук, доц., доц. кафедри вищої математики та методики навчання математики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 10 від 25 березня 2021 р.)

Сучасні інформаційні технології в освіті і науці : 3 Всеукр. наук. С91 Інтернет-конф., 26-27 березня 2021 р. : (зб. матеріалів) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ін-т інформаційних технологій і засобів навч. НАПН України [та ін.] ; [редкол.: Медведєва М.О. (голов. ред.), Ткачук Г.В., Жмуд О.В., [та ін.]. – Умань : Візаві, 2021. – 194 с.

У збірнику подано тези доповідей учасників III Всеукраїнської наукової Інтернет-конференції «Сучасні інформаційні технології в освіті і науці», в яких розглядаються актуальні проблеми організації та удосконалення освітнього процесу середньої та вищої школи засобами інформаційно-комунікаційних технологій, представляють результати наукових досліджень у галузі педагогічних наук.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали друкуються в авторській редакції.

УДК (37+008):004.9](06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2021

18. Простори назв – прекрасна ідея, давайте робити їх більше![3]

Але важливо, щоб викладач знав, що головне завдання – не вивчити конкретну мову програмування, але розвивати алгоритмічне мислення, ознайомити студентів з різними стилями мислення та різноманітними способами розв’язання алгоритмічних задач.

Список використаних джерел

1. Вдовичин Е. Я. Навчання основ програмування студентів фізико-математичного профілю. Інформаційні технології в освіті. - 2017. Вип. 2. С. 32–45.

2. Сузи Р.А. Язык программирования Python : учебное пособие. Москва: Интернет-Университет Информационных Технологий (ИНТУИТ), Ай Пи Ар Медиа, 2020. 350 с.

3. Методика вивчення теми «Алгоритми і програми» у шкільному курсі інформатики. Мова програмування Python. <https://naurok.com.ua/metodika-vivchennya-temi-algoritmi-i-programi-v-shkilnomu-kursi-informatiki-mova-programuvannya-python-51497.html>

СТЕЦЕНКО Н.М.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини*

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Інформаційно-цифрова компетентність визначається як одна із ключових професійних компетентностей вчителя відповідно до затвердженого Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», що передбачає «здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності; здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні

ресурси; здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі» [2].

Особливо гостро в даний час стоїть проблема використання інформаційно-цифрових технологій в умовах поширення коронавірусної інфекції і запровадження карантину. Педагогічним працівникам доводиться здійснювати дистанційне навчання, що передбачає:

- використання електронного освітнього середовища (ЕОС);
- організацію групової взаємодії та зворотного зв'язку в ЕОС;
- спільне створення електронних освітніх ресурсів;
- визначення активності і ефективності навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- здійснення оцінювання їх діяльності за допомогою різноманітних сервісів;
- надання доступу учасникам освітнього процесу до створених ними або модифікованих освітніх (цифрових) ресурсів.

Результати опитування щодо організації дистанційного навчання в школах України у 2020/2021 навчальному році, яке проводилося Державною службою якості освіти України з 08 по 15 квітня 2020 року свідчать про те, що навичок організації дистанційного навчання і володіння інформаційно-цифровою грамотністю у вчителів закладів загальної середньої освіти виявилось недостатньо і вчителі були не готові до здійснення освітнього процесу в умовах карантину. Так, в он-лайн режимі із засобами відеозв'язку та можливістю оцінювання рівня засвоєння матеріалу працювали 21,7% учителів, у синхронному режимі без можливості оцінювання – 15,6%, майже 30% учителів вибрали асинхронний режим дистанційного навчання з можливістю оцінювання результатів засвоєння навчального матеріалу, а третина учителів проводила дистанційне навчання в асинхронному режимі без можливості оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу (рис.1).

Рис. 1. Режими дистанційного навчання, що використовуються закладами загальної середньої освіти в умовах карантину

Вчителі, які взяли участь в опитуванні, зазначили, що для взаємодії з учнями найчастіше використовують: Viber – 92,4%; Google-інструменти – 53,6%; електронну пошту – 57%; Zoom – 28,4% [1]. Як бачимо, близько половини вчителів не використовують в достатньому обсязі ті засоби, які дають змогу налагодити синхронну взаємодію із учасниками освітнього процесу, а більше чверті вчителів взагалі працюють в асинхронному режимі, що не сприяє ефективному здійсненню освітньої діяльності.

Тривожить також той факт, що, на думку школярів, найчастіше вчителі комунікують з ними шляхом: надсилання переліку параграфів підручника та вправ для самостійного опрацювання (41,2%); проведення навчальних занять онлайн (17,2%); надсилання відеоматеріалів із навчальних тем (13,4%); проведення самостійних робіт, тестування (11,7%); надсилання лише домашнього завдання (8,5%) [1]. Така ситуація свідчить про те, що вчителі не мають достатнього досвіду використання технологій дистанційного навчання і не можуть в повному обсязі забезпечити якість надання освітніх послуг.

Аналіз отриманих результатів опитування вказує на те, що у закладах вищої педагогічної освіти необхідно посилити підготовку майбутніх учителів до використання інформаційно-комунікаційних технологій та формування інформаційно-цифрової компетентності, шляхом введення в освітні програми підготовки фахівців відповідну дисципліну, яка б сприяла виробленню у них умінь та навичок «добирати електронні

(цифрові) освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення навчальних цілей відповідно до умов навчання» [2].

Список використаних джерел

1. Державна служба якості освіти України. URL: <https://www.sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/hovyny/1678-opytuvanmia-shchodo-orhanizatsii-dystantsiinoho-navchannia-v-shkolakh-u-2020-2021-navchalnomu-rotsi>.

2. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ Міністерства освіти і науки України №2736 від 23.12.2020 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-profstandart-vchitelya-pochatkovih-klasiv-vchitelya-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i-vchitelya-z-pochatkovoyi-osviti>.

3. Ткачук Г. В. Практично-технічна підготовка майбутніх учителів інформатики в умовах змішаного навчання: монографія. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2018. 318 с.

СТЕЦЕНКО В.П.

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри інформатики і
інформаційно-комунікаційних технологій
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини*

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Інтеграція України у світовий освітній простір вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, апробації та впровадження інноваційних педагогічних систем та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній процес [1, с.23].

Нині розвиток процесу інформатизації освіти має наступні тенденції [1-3]: